

TAKĒLAYA NJKA PŌLI NJMAAWA LOM NYĒMA TŌ Kūtvlvtv

Kōlentı ıcate taa ké Pōli ka wε waatu wei ı yelaa na pá ηmaa takēlaya kanεγε Kilisiti nyēma mpa pa wε Lom tō. ı hólógyı ka taa sı yēlaa tēna lapēna isayatu, paa Yuta nyēma na mpa pa ta ke Yuta nyēma tō. ı hūlaa tōtō sı Laapaalı Kupaη ké toma sōsōna ké, ı yaki mpa pa tēna pa mv-ı na pá temı-ı na pa taa tō. Pōli hólógyı tōtō sı lseyeli nyēma lelāa lōwa Isō, ama Isō ná tá lō ı yēlaa. Kantēkaya nyēntv ké layatu nti Pōli tasa Isō seelaa ke isēna paa caya pa taa pa tike tō, na isēna pa na mpa pa ta ke Isō seelaa tō paa caya tō.

Isēna pa faya Lom takēlaya tō:

Yēlaa tēna pētēna, na pá nyulōyi nyōyv yaru,
titite 1-8

Isēna Isō caana lseyeli nyēma tō, titite 9-11

Isō seelaa tōntε kupaηtε, titite 12:1-15:13

Sεεtv, titite 15:14-16:1-27

Sεεtv

¹ Maya Pōli, Yesu Kilisiti yom. Maya Isō kpa tillu na ı lēsi-m na ma mpa ke Laapaalı Kupaη kpaalvyv tō. Má ηmaana-mεγε takēlaya kanε.

² Hatuu lōη ke Isō ka tōma sı ı ká kōna Laapaalı Kupaη ıni. Halı Isō yelaa na ı Isō kyōyōtutu telēsēlaa ηmaa n̄p̄yú ı takēlası taa. ³ Laapaalı Kupaη ınēgāle ı Pēyaga Tacaa Yesu Kilisiti tōm. Ye Yesu yulwεεtv tōm ıle, wulav Tafiiti lōlvvyv taa tv ké. ⁴ Ama Feesuyu

Nañhtu kin ðe, Iso huləna toma si Yesu ké i Pəyaya ke waatu wei Yesu səpa na í feesi-i tō. ⁵ Kilisiti inu i tōo ké Iso hula-m pəelee na má la tillu səsə ke kulbm inu i tōo, si má la na katenasi təna yəlaa mu i tōm na pá nuna-i. ⁶ Me tōtō í we pa taa, me mpa Iso læsa Lom si í pəsi Yesu Kilisiti nyəma tō.

⁷ Mə təna mpa me í we Lom na Iso səəlaa na í yaa si í pəsi i nyəma tō, mə takəlaya ntō. Tacaə Iso, na Tacaə Yesu Kilisiti pá hólí-meyə pəelee na pá la na mə lanja huləmu.

Pəəli nyuləyi si í polo í ná Lom Iso sɛɛlaa

⁸ Kancəalaya ðe, Yesu Kilisiti tōo ma sɛɛ ma Iso ké mə təna mə tōo. Mpi pə tōo tō, pa puyləyi antulinya təna taa ké isəna í nukəna Iso ké teu tō. ⁹ Iso wei i Pəyaya Laapaali Kupaŋ kraaluyv təmlə ma lakəna luyv kulbmuyv tō, i nyəmə si maa looliyi. Iso nyəmə mpv si tam ma tōsəyi mə tōm ¹⁰ ke paa waatu wei ma sələməyi tō. Ma wiikina-i si í la luyv na má hiki mpa ke pənentə na má polo mə kin. ¹¹ Ma nyuləyi teu si má ná-mɛ. Ilena í hiki kuvəəv ke Feesuyv Nañhtu kin, na í la toma. ¹² Nti ma tu kələyi nyuluyv təyəle si má wɛə mə hekv, na tə nyənəyəna təma naani tuyv ke Iso tōo, na pə səsəyi-tuyv apalutv.

¹³ Ma taapalaa me, í nyi teu si tam ma huukaya si ma puki mə kin, ðe pə tuu-m, haləna saŋa. Ma nyuləyi si ma təmlə í ləli pəlpəyuv mə tɛ, isu tə ləla piitim ləmpɪ nyəma kin tō. ¹⁴ Pə taya pəlv, pə caala-m ké si má polo yəlaa təna kin. Paa acalɛ səsəəna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, paa isəkullaa cəlv, paa isəkpeɛtɛ nyəma cəlv. ¹⁵ Pə tōo ké ma nyuləyi teu si má pona me mpa í we Lom təyə Laapaali Kupaŋ tōtō.

Laapaali Kupaŋ toma

16 Laapaali Kupaŋ kpaalɔyɔ tɔm fɛi-m fɛɛɛ. Pə taɣa pulɔ tɔɔ, Iɔ toma nté tɔna. I waasəɣi pa tɔna mpa pa tɛŋi-ɪ na pa taa tɔ. Yuta nyóma kɛ kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta kɛ Yuta nyóma tɔ. 17 Kɔpam Laapaali Kupaŋ tɔɔ kɛ tɔ nyəŋ isəna Iɔ laki na yɔlaa pəsəɣi kɔpama kɛ ɪ isentaa tɔ. Pə kpaɣav hatuu kancaalaya haləna pə tɛm tɔ, yulɔ tɛŋ ɪ taa na Iɔ ké ilɛna Iɔ la, pə ta kaasi pulɔ tɔtɔ. Iɔ Tɔm taa mayamaya kilisa mpɔ təcəicɛi sɪ: Ye Iɔ nyəna wei ké yulɔpaŋ sɪ ɪ tɛma ɪ taa tɔ pə tɔɔ, pɔntɔ tike tɔləɣəna-tɪ.

Yɔlaa tɔm sɔpa

18 Iɔ muɣi pááná kɛ hatuu isɔtaa ké yɔlaa kɔpəntəŋ na pa isayətɔnaa tɔna tɔɔ na pə naa mpɔ. Pə taɣa pulɔ, yɔlaa tetelakasi nyəkəɣi tampana na a mələyi yem. 19 Mpɔ pə yelina na Iɔ tɔɣi-wɛɣɛ navya. Mpi tɔ pa nyəmá timpɪwɛ pə wɛɛ sɪ pá nyaŋna Iɔ tɔ, ɪ tɛma-wɛɣɛ-wəɣi húlóyó kɛ teu tɔ pə tɔɔ. 20 Kɔpam hatuu Iɔ lapa antulinya tɔ, ɪ mukaya tɛɛ wɛɛtɔ, isɪ ɪ toma tamm nyəna na isəna ɪ mayamaya ɪ wɛɛ tɔ, pə naaki ɪ kulapəm mpi pə kinj ké. Tənaɣa pə wɛɛ sɪ yɔlaa í nyəna ɪ toma na ɪ wɛɛtɔ, pə tɔɔ ké pa fɛina tampana. 21 Pa nyəmá Iɔ, ama paa see-i, pəyele paa see-i í na təmle isɪ pə nəɣəsəna yɔlaa í la Iɔ tɔ. Pa hɔwɛɛ liyita yem, paa layatiya ka fɛi. 22 Pa tɔŋ sɪ pa nyəm tɔɔwa, ama iwɛɛŋ ké. 23 Isɪ paa tɔ Iɔ wei u səkɪ təɣɔ teeli tɔ, yulɔ wei ɪ səkɪ tɔ ɪ lɛsəŋ na sumasi na nɔɔhɛɛ liyiti wontu na nti tɔ tuuki atɛ təɣɔ pa seeki.

24 Pə tɔɔ ké Iɔ yela-wɛɣɛ pa tetelakasi isayasi nsi pa luuŋ sɔɔwa tɔ sɪ taa, na pá laki təmaya mpi pə wɛ fɛɛɛ tɔ. 25 Mpe pa mɔlaa ké na pá kpaɣa Iɔ tɔɔ tampana na pá pəsəna pəpətɔ. Pa sɛɛki na pá təŋəyi

mpi mpi Iso lapa tɔ, na p yele Iso wei i lapa-wi tɔ i mayamaya. Pyele pu muna isu inaxi p sanj tam.

²⁶ P tɔ k Iso n yela-weye pa taalantutu taa. Na pa alaa mayamaya n yeki apalaa na p suvka na tma. ²⁷ Mpu ttyɔ na pa apalaa, pele pa yeki alaa tm, na pa kunyulh i kra pa nyɔh taa pa ketitiyi tma. Apalaa lakana tmaga feele fei nyantv. Na pa taalantutu nti t naasuv makana pa nyɔh taa.

²⁸ Isu pa kisa Iso k nym tkelekele tɔ, p tɔ k Iso n yela-weye pa kumellayatu taa na p laki acaaltv. ²⁹ Pa kla kawalasi, na isayatu, na kunyulh, na nyh, na isesemle, na yulvule, na yoo, na puyusuyu, na muyuluyu tike ke pa nym. Pa k yytlaa. ³⁰ Pa cakana tma. Pa k Iso kolontunaa, na kalampaanu nyma na isacav nyma na thntaa. Pa lulsyi isayatu kufatu, paa see pa caanaa. ³¹ Pa feina laakali, paa tkyi nti pa th si paa la t. Pa laki tkatu, pa feina lela pttle. ³² Pa nym Iso t si mpa pa laki mpu t pa k slnaa. Paa na mpu pa thna lapv, halana p sanj p lataa tt.

2

Iso hvle

¹ Ue ny wei n footiyi ny lel t, paa n k we te, n feina tampana. P taya pulv, ny footiyi lel pyele mpy ny mayamaya ny laki t, n kuyi ny ti tm k. ² T nym si tampana ke Iso thyi na i huvkana pa tna mpa pa laki mpu in p taka t te. ³ Ue apanya, isu ny footuyuu mpa pa laki mpu, pc ny mayamaya ny laki teitei isu pele t, n huv si Iso kaa ps-h? ⁴ Iso kuvv nte n mla n kpalyi na n kisiyi i suulu si i taa wii ny pttle? N ta nyi

si Isə laki-η kɔpantɔ ke ɱpɔ́yú si isəwεε n ká layasɪ tɔntɛ? ⁵ Nyá lanɱkpusəη inε. Ama nn caa layasuyɔ se. N lakɔyɔ mpɔ tɔ, saləka kɔkəlv ke n caaki na ɱ kəηna nyá nyuyɔ taa ké kɔyaηku Isə ká caya na í hólí ɪ pááná na isəna ɪ təηəyi siyisuyɔ na í huukəna tɔ. ⁶ Kuyaku ηkuyɔ Isə ká feli paa wei ké ɪ kɔlapɔtɔ. ⁷ Mpa pa sɔla kɔpantɔ lapɔ ke tam, na pá pεekəyi Isə kin teeli, na sam na tam wεεtɔ tɔ, mpεyε Isə ká ha weesuyɔ ηku ku tɛη tɔ. ⁸ Ama mpa pa sɔpa nyuyɔ na pa nyəntɔ teləsuyɔ ke ləlv, na paa təηəyi tampana, na pá laki pə təna mpi pə fεi teu tɔ, Isə ká hólí pεlεyε isəna ɪ taa kpaana-wε na pa tɔm ta maɣa-ɪ tɔ. ⁹ Wahala na lanɱwakəlle səsəle ká kpa pa təna mpa pa laki isayətɔ tɔ. Yuta nyéma ke kancaalaya, pə waali ké mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔ. ¹⁰ Ama mpa pa laki kɔpantɔ tɔ, Isə ká kɔsi pεle pa nyuyɔ na í sa-wε na í huləsi pa lanɱa. Yuta nyéma ke kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔ. ¹¹ Mpi tɔ Isə u fayasəyi yəlaa tɔ se.

¹² Mpa pa ta nyi Moisi kɔsəsutɔ na pá pəntəyi tɔ, paa le na kɔsəsutɔ ntɪ tə tɔm ta na-wε. Ama mpa pεle pa nyémá Moisi kɔsəsutɔ na pá təηna pəntuyɔ tɔ, kɔsəsutɔ ntəyi paa keesəna na pá huuna-wεyε tɔm. ¹³ Mpi tɔ pə taɣa yəlaa mpa pa nukɪ kɔsəsutɔ tɔm ke kɔnu tɔ mpεyε Isə nyənəyi kɔpama se. Ama mpa pa tək-a-ti təyɔ. ¹⁴ Ye piitim lempi nyéma nəkaa na pá təηəyi mpi Yuta nyéma kɔsəsutɔ keesəyi tɔ, pəyεle nəɣəlv ta hulɪ-wε, ɪε pa kɔsəsutɔ wε pa maɣamaya pa taa kele, paa na pa taa feina-ti tɔ. ¹⁵ Pa lakɔyɔ mpɔ tɔ, pa hóləyí kele si, paa pa taa feina kɔsəsutɔ, pə tɔ Moisi nyəntɔ nté pa lotunaa taa. Na pə naaki ɱpɔ́yú pa laakalənaa taa. Pə taɣa pɔlv tɔɔ, wutee wutee pa pətəyi pa kɔlapɔtɔ taa ké, na wutee wutee pa wεna

naani. ¹⁶ Μπόγύ πυ lu teitei ké kɔyaŋku Iso ká yele si Yesu Kilisiti í huuna yɔlaa ké pa mukaya tee kɔlaputu tɔɔ tɔ. Na pə mayamaya ké Laapaali Kɔpaŋ wei ma kraaləyi tɔ ɪ hóləyi.

Yuta nyəma na Iso kɔsəsutu pə təm

¹⁷ Ama nyá, n yaa nyá təyi Yuta tu Yuta tu, na Moisi kɔsəsutu ntəyəle Moisi kɔsəsutu, na í muɔləyənə nyá Iso. ¹⁸ Pécó n nyəmá mpi Iso caa si í la tɔ, na kɔsəsutu nti tɔ kula nyá ise ké teu si í cəkəna kɔpantu. ¹⁹ N nyənəyi nyá təyi yulɔmaa həntu na səkrətuyɔ tee nyəma isentɔɔ cətu, ²⁰ na isəkrɛtɛe nyəma isəkullu, na piya seɣesəlu. Mpi pə tɔɔ n nyənəyi nyá təyi mpɔ tɔ, n tɛeləyi ké si nyá nana pə tənaya kɔsəsutu nti tɔ taa, paa nyəm, paa tampana. ²¹ Aŋha, nyá wei n seɣesəyi lɛlaa tɔ, nn seɣesəyi nyá ti suwe? Nyá wei n laki waasu si pá taa ŋmulɪ tɔ, pepe tɔɔ ké nyá ŋmuləyi? ²² Nyá wei n təŋ si pá taa la wasaŋkalətu tɔ, pepe tɔɔ ké nyá laki? Nyá wei nn caa tuŋ təm ké paa pəcɔ tɔ, pepe tɔɔ ké n naɣaləyi ɪ tɛe kɔpampam? ²³ Pə taya nyá muɔləyənə si n wɛna Iso kɔsəsutu? Ile pepe tɔɔ ké n pəntəyi-ti na pə kɔyi Iso nyuyɔ? ²⁴ Iso Təm taa pa ŋmaawa təkɛlekele si: Yuta nyəma mɛ mə yelina na piitim lɛmpi nyəma tɔuki Iso.

²⁵ Ye n təkəyi Moisi kɔsəsutu ké pɛluyɔ waasəyi-ŋ. Ama ye nn təkəyi-ti, pə wɛ isu pa ta pɛli-ŋ kɛle, paa n pɛlaa. ²⁶ Ye yulu í ta pɛli, pəyele ɪ təŋəyi teu ké Moisi kɔsəsutu kɛesa nti tɔ, Iso kaa nyəni puntu isu pɛllu? ²⁷ Wei ɪ ta pɛli pəyele ɪ tɔka kɔsəsutu nti tɔ, ɪ ká ku Yuta tu nyá nyá təm. Pə taya pulɔ tɔɔ, nyá wɛna kɔsəsutu nti tɔ takɛlasɪ, na n pɛlaa pəyele nn təŋəyi-ti. ²⁸ Tɔɔ, isənaya Yuta tu siyisiyi ná wɛɛ? Pə

taya isentəo na i pelvuy kin ke pa nyəhna-i si Yuta tu.
²⁹ Ama Yuta tu siyisiyi ile, pa nyəhna-i na i taa ké, na hatuu i lotu taa ké pa pela-i. Iso Feesuyu peləna-i, pə taya Iso kvsəsutv nti pa ηmaa kvhma tə tə təm təkuyv təo. Yuta tu siyisiyi ke mpv, Iso sahna-i, pə taya yəlaa.

3

¹ Kawaya we Yutatv taa ke? Pelvuy ná wena kasəyaya na? ² Kawaya we pə tənaya mpv pə taa ké səsəm mee. Pə taya pulv, kancaalaya ile, Yuta nyəma mpeye Iso yelina i təm nti i kayə i heeli yəlaa tə. ³ Ile ye pa taa lelāa kisa tə mvuy, pu la na Iso náá kee nti i ka yəətəa tə? ⁴ Aai, pə kaa la mpv se, paa pəcə. Paa yəlaa tənā ká la kaloolutvnaa, isu Iso lapa tampana tv ke tam. Pa ηmaawa mhpóyó Iso Təm taa si: Isu yəlaa tənā nyəmá si tampana ke n yəətəyi. Na ye pa tu yaa-η hvule, nyá təm teena.

⁵ Ama ye isayatv nti tə lakı tə tə kvsə Iso nyuyv, haləna pá sa i tampana təhvuyv, ile tu tasa suweye yəətəyv tətə? Yaa tu tə si timpı i tukuyv-tuyv cegeceye ké tá isayatv təo tə i yvwayale? Aai. (Ama nti yəlaa yəətəyi təyə ma yəətəyi cəne.) ⁶ Təfo ye pu we mpv, ile isənaya Iso ká te na í la na í hvvna yəlaa tənā təpai ké təm?

⁷ Ye ma pəpətv lakəna na pə húləyí Iso tampana təkəlekele na íhikiyi teeli, ile pepe təo ké pa nyənəyım isayav tətə? ⁸ Yaa pepe təo ké tə kaa tə si tə la isayatv na pə kəna kvpantv ile? Haləna lempra caakaya ma nyuyv kvuyv, iləna pá waana si mhpóyó ma təhna seyesuyv. Paa kv yəlaa mpa pa waana-m mpv tə pa təm, na pa təm kvuyv mayaa.

Yulv kupaŋ fei

⁹ Ile isəna təw kə pə wεε? Yuta nyəma tá tə tεε piitim lɛmpɪ nyəma yaa isəna? Aai, pə taya mpv. Ma tɛma hólóyó si isayatu təká yəlaa tənaya təkem, paa Yuta nyəma, paa yəlaa mpa te. ¹⁰ Iso Təm taa pa ŋmaawa mpv si:

Yulv fei wei i siyisaa tə,
paa kolum kɔŋ.

¹¹ Nəyɔlv ta cəkəna pulɔpɔyɔ paa pəcɔ.
Pəyele nəyɔlv u pɛkəyɪ Iso.

¹² Pa təna pa toolaa na pá hatələna Iso,
pa kɛnta pa təna na pá la yem.
Pa taa kolum mayamaya u laki kupantu.

¹³ Pa nəyɔ taa wε isu pəlaav ŋku kv kulaa tə.
Pa puɣusiɣi lɛlaa na pa nəɔlɛŋ.
Pa ntompee í nyəpətaa,
pə wε kə isu akala sətɔ.

¹⁴ Mpusi koolee na təm isayatu wenna pa nəɔsi taa.

¹⁵ Pa niŋ wε ləŋ kε yəlaa təkɔlɛ.

¹⁶ Pá kɔla timpi,
wakəlvɔ na isayatu kε n makəna.

¹⁷ Pa ta nyɪ isəna paa la na pá lu
pə taa na pá hεɛsi tə.

¹⁸ Pa feina Iso səyɔntɔ kε pulɔ taa.

¹⁹ Təw, tə nyəmə si Iso kəsəsutɔ yəyɔtəyɪ pə təna mpi tə, pa təna mpa pa təŋəyɪ-ti təyɔ pə nawa. Ilena pə təkɪ samaa təna nəɔsi, na pá taa hiki təwaanlɛ kε tiili, yaa nəyɔlv fiti Iso huɔnav taa. ²⁰ Pə taya kəsəsutɔ lakəna na Iso nyənəyɪ yulv kε yulɔpaŋ, paa pɔntɔ kə awe. Ama kəsəsutɔ təmlɛ nté si pə huli-ŋ nyá təpəntəlɛ, pə təna nté.

Isəna Iso yakɪ yəlaa tə

21 Ama pənentε Išo hula-tuyv isəna ι laki na tə pəsəyi yulɔpama ke ι isentaa na pə tá lu kusəsutv tənyv təm tə. Halı kusəsutv takəlası na Išo kuyəətvtv teləsəlaa nyənsı taa ké pa yəətə pə təm ke mpv sı: 22 Isu yulv tənuyv ι taa na Yesu Kilisiti tə, mpv pə yekina na í pəsı kupaη. Wei í tu laalaa na í təmı-ı na ι taa te, ι laki na ílé í pəsı kupaη ke mpyə. Išo naa fayasəyi yəlaa. 23 Pə tayə pulv, yəlaa təna lapəna isayatu, iləna pə pε-wεyε Išo teeli. 24 Ama Išo kupaηtv təv ι yelaa na Yesu Kilisiti wei ι waasəyi-wε tə í la na pá pəsı yulɔpama ke Išo isentaa ke faalaa. 25 Səm mpi ι səpa tə, Išo lapəna-ı kətaya sı í pəsı wei ι kiη yəlaa mpa pa nukəna-ı tə paa hikina suulu ke pa isayatu təm taa na pə husı-wεyε-tı tə. Išo lapa mpyə sı pə hólı sı ι siyisaa. Hatuu ləη Išo hula suulu na í yelee yəlaa ke pa isayatu pəəsuyv. 26 Ama kaγana ilε ι paasəna isayatu ntı inı, na í hóləyı isəna ι laki na yəlaa pəsəyi kupaη ke ι isentaa tə. Mpv inı pə taa ké ι hóləyı sı ι maγamaya ι ké kupaη, pəyelee ι lapa na mpa pεlee pa nukəna Yesu tə pá pəsı kupaη tətə.

27 Ye mpv pulv kaasaa mpi yulv ká həηna ι tı tə? Paa pəcə pulv feı. Ilε pepe təv? Pa tənəyi kusəsutv tə pə təv yaa? Aai, taa təmnav təv ké. 28 Pə tayə pulv, tə nawa sı taa təm təv ké Išo laki na yulv pəsəyi yulɔpaη ke ι isentaa, pə tayə kusəsutv tənuyv təv. 29 Yaa Išo inı ι ké Yuta nyəma tike nyəη, na piitim lempi nyəma nyəη na ilε? Aai pə tayə mpv. Kuləm inı ι kəna pa təna pa Išo. 30 Pə tayə pulv təv, Išo kuləm inı ι wenna na í laki, na Yuta nyəma pəsəyi kupaη ke ι isentaa ké pa təmna-ı na pa taa tə pə təv. Taa təmnav kuləməm mpi pə təv ké ι ká la na mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pεlee pá pəsı kupaη ke mpv tətə. 31 Ye mpv pə mələa

κέλε σι τῶ λῶ κὺσᾶσιτῶ να τῶ παᾶσῆνα Ἰσῶ τᾶα τεμναυ
τῶμ γᾶα ἰσῆνα? Παᾶ πᾶῶ. Χαλί τῶ τῶ κὺσᾶγι κὺσᾶσιτῶ
ντι τῶ νυῦῶ κῆ κὺκὺσῶ κῆ.

4

Μπι Απῶλαham τῶμ ἠὺλῶγι τῶ

¹ Τῶ, τῶ νυῆννα τᾶ ῶᾶᾶᾶ ῶᾶ ῶῶῶ Απῶλαham κῆ
να τῶ νᾶ. Πεπεγε ἰ hikaa? ² Ye τῆμα κὺλαρεε τῶ κῆ
Ἰσῶ κα νυῆνα-ἰ γὺλῶραη ἰε ἰ τᾶα λαη μπι ἰ κᾶ sana ἰ τι
τῶ. Αᾶᾶ ἰ καα τῶ πᾶσι να ἰ σα ἰ τᾶγι Ἰσῶ ἰσῆτᾶα μεε. ³ Πῶ
ταγα πὺλῶ, πα γῶῶτα Ἰσῶ Τῶμ τᾶα κῆ σι, Απῶλαham τῆμα
Ἰσῶ να ἰ τᾶα, να ἰ τᾶα τεμ μπᾶγι Ἰσῶ νᾶ ἠᾶᾶ να ἰ γᾶα-
ἰ γὺλῶραη να ἰ μῶ-ἰ. ⁴ Ὑλῶ ἰ λακῆ τᾶμλε, πα φῆλᾶγι-ἰ κῆ
μεε. ἰε πα καα γᾶα ἰ κὺφῆλῶγῶ ἠκῶ σι κὺᾶᾶ, ἰ ἰᾶῶλε
lonte κῆ πα φῆλα-ἰ. ⁵ ἰε παᾶ γὺλῶ τα λα τᾶμλε να ἰ τε Ἰσῶ
wei ἰ wiiki ᾶσαῶᾶ κὺνῶῶη τῶ να ἰ τᾶα κῆ κὺτεμ, Ἰσῶ
νυῆᾶᾶγι πὺντῶ τᾶα τεμ τῶτᾶῶ, να ἰ μῶ-ἰ σῶ ἰ κῆ κὺραη.
⁶ Πῶ τῶ μαῶαμαῶα κῆ Ταφιτι γῶῶτᾶγι wei Ἰσῶ μῶᾶ
σι ἰ κῆ γὺλῶραη να ἰ τᾶ κῆσῆνα ἰ τῆμα τῶ ἰ λαηῶῶῶῶῶ
τῶμ σῶ:

⁷ Lelen nulaa nté mpa pa pəntaa na

Ἰσῶ ἠὺλί-ᾶεγε suulu τῶ.

Πᾶελε ἰ ἠῶσα πα ἰσαῶτῶ.

⁸ Lelen nulo nté wei ἰ ἰσαῶτῶ Ἰσῶ ἠῶᾶ τῶ.

⁹ Πῆῶᾶ tike nukəna lelen ἰνε? Κὺταπελῶη ναᾶ νὺκῶ-
ἰ? Τῶ τῆμα γῶῶτῶγῶ κῆ ἠῶᾶᾶ σῶ Απῶλαham τῆμα Ἰσῶ
να ἰ τᾶα, να ἰ τᾶα τεμ μπᾶγι Ἰσῶ νᾶ ἠᾶᾶ να ἰ γᾶα-ἰ
γὺλῶραη να ἰ μῶ-ἰ. ¹⁰ ἰε ᾶᾶτῶ wei κῆ πῶ λαπα μπῶ?
ᾶᾶτῶ wei ἰ πῆᾶᾶ τῶ, γᾶα να πῶῶῶ ἰ πῆᾶᾶῶ? Αᾶᾶ να πῶῶῶ
ἰ πῆᾶᾶῶ κῆ. ¹¹ ᾶᾶᾶᾶ ᾶᾶᾶᾶ κῆ πα πῆᾶᾶ-ἰ, να ἰ πῆᾶᾶῶ μπι
πῶ ἠῶῶᾶ κῆ σῶ ἰ λαῶᾶᾶ να ἰ τε Ἰσῶ να ἰ τᾶα τῶῶ ἰῆῶ ἰ μῶ-
ἰ σῶ γὺλῶραη. Πῶῶῶ ᾶᾶτῶ ἰνῶ ἰ τᾶα πῆᾶᾶ. Μῶῶῶῶ πῶ

lapa na Apələham pəsi pa təna mpa pa tənna Iso ké pa taa ké mpv na í mvyi-we si kwpama tə pa caa, paa pa ta peli. ¹² I pəsa pella caa tətə. Ue pə taya mpa pa mvyələxəna pelvyv təm tike təyə ma tən. Ama mpa pa tənna tá caa Apələham ikpate na pá te Iso na pa taa isu ílé i ka temnav Iso na i taa na pécó pá peləyi-i təyə.

N̄ tema nyá taa na Iso n hikiyi i kwantv təna

¹³ Iso ka heela Apələham na i piya si katenja kanε ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpataa. Ue pə taya kusəsutv tənvyv təo ké pa heela Apələham ke mpv. Ama i temna Iso ké i taa na ílé í mv-i si yulvpaŋ təyə.

¹⁴ Ye katenja ŋke kaa te na ká pəsi kusəsutv tənlaa tike nyənka, íe taa temnav ke Iso u waasəyi pulvyule, na mpi Iso tən si i ká la tə pəle pə məla yem. ¹⁵ Kusəsutv yekina na Iso pááná kən, na kusəsutv wenna na tə pəntvyv weε tətə.

¹⁶ Mpi Iso ka suwa si i ká la tə, taa temnav təo ké, ílena pə pəsi pulv mpi Iso haa faalaa tə, pə taa weε kusəsutv tənlaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa tən pa taa na Iso ké teitei isu Apələham lapv tə pa nyəm tətəyə. Apələham ké tá təna tá caa ké. ¹⁷ Hali pa ŋmaawa m̄p̄ȳȳ Iso Təm taa si: Ma lapa na í pəsi piitimnaa payale caa. Iso wei Apələham temna i taa ké mpv tə, ílé i ísentaa Apələham inəyəle tá caa. Iso inu i feesiyina sətəa na í laki na mpi pə taa weε tə pə weε. ¹⁸ Na paa na pu tεε pə təo tə, Apələham tema-ti na i taa na í teələyi. Pə təo ké i pəsa piitim payale caa, isu Iso ka yəyətvyv tə si: Nyá piya nyvyv ká weε mpv. ¹⁹ Paa na i pusi ka wəsəna isu nunowa (100) na í kpatəla təkun̄kun̄ku, na Saala ná taa fei ləlvvyv təm taa tə, i ta nyənna təna. Ama i tisa i yun̄ ke Iso təo ké tam. ²⁰ I taa tem mpi pə ta pasa. Pəyele i ta la sika na

mpi Iso tōma si i ká la tō. Halí i naani sōsa kusōsō kē, na í nyōō tōŋ, na í tōŋna Iso kē sam. ²¹ I ka tema i taa tēkpataa si Iso pēsəyi na í la pə tēna mpi i ka tōma si i ká la tō. ²² Mpi pə tōō Iso mʊ-i si i kē yulv kupaŋ kē i taa tēm tōō tōyōlē. ²³ Ile pə taya i nyuyv tōō tike kē pa ŋmaa mpv si: Pa mʊ-i si i kē yulv kupaŋ. ²⁴ Ama na tá mpa tá taa tēmma wei i kusa Tacaā Yesu kē sətāa taa na paa mʊ-tv si kupaama kē mpv tōtō tō, tá tōō kē pa ŋmaawa tōtō. ²⁵ Tá isayatu tōō kē pa kv-i, na pa feesa-i sətāa taa kē si í la na tē pəsi kupaama kē Iso isentāa.

5

Tá na Iso tá lelen

¹ Tōv, isu kayana pa tēm lapv na tē pəsi yulvpaama kē Iso isentāa kē tá taa tēmma tōō tō, tá na-i tē wēna tōma na lelen kē Tacaā Yesu Kilisiti tōō. ² Tē tēmma Iso kē tá taa tōyō tē kpətēna Iso kupantu tēhikile kē Yesu Kilisiti tōō kē timpī tē wē kayana kē isentō tō. Na tē yōōlēyi kē. Mpi tō, tē nyōmá si tu pəsi Iso teeli nyóma. ³ Halí tá mēlaa kē na tē yōōlēyi, paa tē wēv wahala taa tō. Pə taya pulv, wahala kōŋna na suulu. ⁴ Na suulu yekina na yulv kantōlēyi wahala taa, na kantōlvv yekina na tēlvv kōō. ⁵ Tē tēlvv mpv tō pə ta puyusi-tv se. Pə taya pulv, Feesuyv Nanŋtv wei Iso ha-tv tō iní i lapēna na tá tēna tē nyi teu si Iso sōla-tv.

⁶ Tē taa pēsəyi pulv tō Kilisiti səpəna asayaa tá, tá tōō kē saa wei pə maya Iso tō. ⁷ Ama si yulv í tisi na í si siyisulu tōō tō, tēcatətəyav kē. Ní ta tu nyōm nōyōlv ná wēē wei i pēsəyi na í si yulv kupaŋ tōō tō. ⁸ Paa na mpv Iso ná hula-tuyv isəna tənaya i sōla-tv tō. Kilisiti səpa tá tōō paa na tē kē asayaa tō. ⁹ I sēm tōō kē tē

pəsa yulɔpama ke kayanaya Iso isentaa, ile isənaya pu kpisi-toyɔ yaru ke Iso páná ninj taa? ¹⁰ Tá na Iso tu we koloŋa ké. Ama i Pəyaya səm taa ké i lapa na tá na-i té ciiki. Təu, kayana tá na Iso tə we leleŋ. Pécó i Pəyaya ná wena weesuyɔ tətə, ile kaa waasi-tu na pə kəli mpɔ. ¹¹ Na pə ta tu keɔ pə tənayale, tə tənna Iso ileye yəələnau ke Taca Yesu Kilisiti wei i lapa na kayana tá na Iso té ciiki tə i təu.

Atam na Kilisiti pa təm

¹² Yulɔ kulɔm tənna isayatu suv yəlaa təna. Ilena isayatu náa kəna səm. Na səm náa ya yəlaa təna təu. Pə taya pulɔ, pa təna pa lapəna isayatu tə pə təu. ¹³ Isayatu ka tema antulinya taa ké weɛv na pécó Iso tu Moisi ke kusəsutu. Ama isu kusəsutu taa fei ile, Iso taa nyəni-ti isu pulɔ. ¹⁴ Paa na mpɔ səm naa təyɔ kawulaya ke pə krayav Atam na pə polo Moisi, haləna pə caŋ pə kpeŋna mpa pa taa la isayatu nti Atam lapa tə. Iso kəheelitu ke Atam ná kpeəsəna na í pəsi isayav.

Atam inɛ inɛ i nəyəsəna wei i kaa i kəu təyɔ. ¹⁵ Ama pa ta lu kulɔm. Pə taya pulɔ təu, mpi Iso hawa faalaa tə pə fayana isayatu nti Atam lapa təyɔ. Mpi tə, yulɔ kulɔm inɛ i isayatu təu yəlaa payale səpa. Ama Iso pɛɛɛ ná tema payale na pə tɛɛ mɔpúyú səsəm, na pə kaasi kucəu ŋku i lapa faalaa na yulɔ kulɔm Yesu Kilisiti kinj tə kule ku təwa səsəm tətə. ¹⁶ Ama yulɔ kaa kraya mpi Iso kucəu laki tə na í mayasəna mpi yulɔ kulɔm isayatu laki tə. Pə taya pulɔ təu, isayatu kulɔmtu lapəna na pá huɔna yəlaa na pa təm si. Ama Iso faalaa kucəu ná tayana isayatu payale na pə la teu. ¹⁷ Kulɔm isayatu təu ké səm təyɔ kawulaya mɛɛ, nn kulɔm inɛ i tike i təu ké. Ama nti Yesu Kilisiti tike

kəna-tu tə tələ tə kəla m̄p̄ȳḡ təw̄ təcaɣacaya. Pə w̄eɛ sɪ pa təna mpa pa hika Iso p̄eɛɛ ke s̄s̄əm s̄s̄əm na í la na pá p̄əsi k̄p̄ama ke faalaa tə, Kilisiti təw̄ paa hiki weesuyu na pá təḡ kawulaya.

¹⁸ Iso yulɔ k̄l̄m̄ isayatu s̄sa yəlaa tənaya tasəkəle taa tə, mp̄u tətəḡ yulɔ k̄l̄m̄ t̄m̄le k̄p̄ante ká fiti yəlaa tənaya huɔle p̄əle taa na pá t̄h-ti. ¹⁹ Iso yəlaa təna lapu asayaa ke yulɔ k̄l̄m̄ k̄p̄esuyu təw̄ tə, mp̄u tətəḡ yəlaa p̄ayale ká la k̄p̄ama ke Iso isentaa k̄e yulɔ k̄l̄m̄ nunav təw̄.

²⁰ Kusəsutu k̄m̄aya sɪ isayatu í huki. Ama timpi isayatu hukaa tə, Iso p̄eɛɛ ná t̄e-t̄ȳi təw̄ ke s̄s̄əm.

²¹ Na isu isayatu l̄e s̄m̄ ke yəlaa təna tə, mp̄u tətəḡ Iso p̄eɛɛ ná l̄e-t̄ȳȳ siyisuyu sɪ p̄ə p̄ona-t̄ȳȳ weesuyu ŋku ku t̄ɛŋ tə ku taa k̄e Tacaa Yesu Kilisiti təw̄.

6

Pa c̄epa-tu na isayatu sɪ t̄ə w̄eɛ Kilisiti təw̄

¹ Il̄e isənaya p̄ə w̄eɛ il̄e? Tu laki isayatu ke m̄p̄ȳḡ tam sɪ Iso í s̄əsi-t̄ȳȳ i p̄eɛɛ yaa isəna? ² Aai, p̄ə taya mp̄u se, paa p̄əc̄ə. Tá mpa s̄əm c̄epa-tu na isayatu tə, isənaya tu w̄eɛ na t̄ə t̄ɛna isayatu lapu tətə? ³ Í tá nyi sɪ tá təna mpa pa s̄ə Iso l̄m̄ sɪ tá na Yesu Kilisiti tə k̄p̄entaa tə, i t̄əs̄əte ke pa k̄p̄enta-tu na pá s̄ə-tu? ⁴ Ye mp̄u il̄e Iso l̄m̄ s̄əw̄ taa k̄e pa p̄ima tá na-i sɪ tá na-i tə s̄əp̄əna. Na isu Kilisiti s̄əpa na Tacaa toma s̄s̄əɔna feesi-i tə, tá tətə tə layasa t̄ənt̄e t̄əkp̄ataa k̄e.

⁵ Ye tá na-i tə k̄p̄entaa na t̄ə sɪ isu i s̄əp̄u tə, paa k̄p̄enti tá na-i na pá feesi-t̄ȳȳ s̄əm taa isu pa feesa in̄i tə. ⁶ Tə nyəmá teu sɪ k̄ȳaŋku Kilisiti s̄əpa tesika təw̄ tə, p̄ə k̄p̄enna tá yaasi k̄p̄əŋ na p̄ə ku tətətətə. Il̄ena timpi tu ke asayaa na tá t̄eɣeɛ mp̄u tə, p̄ə la yem na í

hɛti-tu, na tə taa tasa isayatu yomle taa ké wɛɛv. ⁷ Yulu wei ɪ tɛma sɛrv tɔ pə ləsa dɛɣɛ isayatu yomle taa ké. ⁸ Ye tá na Kilisiti tə sɛpa, tə nyəmá sɪ tá na-ɪ tu wɛɛna weesɪŋ tɔtɔ. ⁹ Tə nyəmá teu sɪ isu Kilisiti fem tɔ sɛm ɪ tasəɣɪ-ɪ nyaasɔɣv. Pəyele ɪ kaa tu sɛrv tɔtɔ. ¹⁰ Təm kulɔm ké ɪ sɛpa na pə ɛ í na isayatu. ɪ wɛv kaɣana na ɪ weesɔɣu tɔ Isɔ tɔɔ ké. ¹¹ Ḿpóyó mɛ tɔtɔ í ká nyəni mə tu isu mpa pa sɛpa na pə ɛ pá na isayatu tɔ, na isu mpa pa fema səttaa taa na kaɣana pa wɛ Isɔ tɔɔ ké pá na Yesu Kilisiti pa kɛntɔɣv tɔɔ tɔ.

¹² Ye mpv dɛ, isayatu í taa tasa mə tənəŋ kvsəpəŋ ɪnɛɣɛ ŋmakəlvɔv na í nuna mə tənəŋ konyuləŋ. ¹³ ɪ taa yele na isayatu tasa mpaav hikuyv ké mə tənəŋ taa ké tiili na í la isayatu. Ama í ha mə təɣɪ Isɔ isu mpa pa fema səttaa taa tɔ, ɪlɛna í kpaya mə ti na í pɛti Isɔ təmle taa na í lana-mɛɣɛ kɔpam. ¹⁴ Pə taɣa pulv tɔɔ, pə fɛɪ isu isayatu í ŋmakəli-mɛ. Mpi tɔ, pə taɣa kvsəsutv tɔɔ ké í wɛɛ. Ama Isɔ pɛɛɛɛ tɔɔ ké.

Siyisuyv yomle

¹⁵ Mpv tɔ, tu tənna isayatu lapv sɪ Isɔ pɛɛɛɛ tɔɔ ké tə wɛɛ pə taɣa kvsəsutv tɔɔ? Aai pə taɣa mpv se, paa pəɔ. ¹⁶ ɪ nyəmá teu sɪ, ye í ha mə təɣɪ wei na í nukəna-ɪ, í pəsə wei í nukəna mpv tɔ ɪ yom ké. Ḿpóyó pə wɛɛ na isayatu, ye n nukəna-təɣɪ tam n tənna sɛm ké. Na mpv ɪnɪ tɔtɔɣv pə wɛɛ na Isɔ, ye n nukəna dɛɣɛ tam, pə layasəɣɪ-ŋ tɔntɛ nte tə keesəna-ɪ tɔɣv. ¹⁷ Aaa, Isɔ fɔɔ, mɛ mpa tuu isayatu ka kpa yomle tɔ pənɛntɛ í nuna nti pa sɛɣɛsa-mɛ sɪ í keesəna tɔ təkpaata. ¹⁸ Pə ləsa-mɛɣɛ isayatu yomle taa, na nɔɔnɔɔ siyisuyv yomaa ké í pəsaa. ¹⁹ Mə ɪcantv tɔɔ ké ma huɣɪ təɛɣɛ kuhuyv sɪ í ɛɛkəna. Pɪ wɛv tɔ,

tetelakasi na isayatu taa ké í peta mə ti, na pəle pə kra-meyə yomle na pə laki-meyə yeleyele nyóma. Mpu tətəyo pənente, í peti mə təyi siyisuyu təma lapu taa na pəle pə kra-meyə yomle na mə tənte keesi teu.

²⁰ Waatu wei isayatu ka kra-meyə yomle tə, kupantu lapu təm ta na-me. ²¹ Na í lakaya lakasi nsi si we-meyə feele ke kayana tə, pepeye í waa si taa? Si teesayana-meyə kyəu ké. ²² Ama kayana pə ləsa-meyə isayatu yomle taa na í laki Iso təmlə. Na mpi í waaku təyale pa təhna-meyə keesuyu si mə tənte í te na cele í ká hiki weesuyu ŋku ku tən tə. ²³ Isayatu fəətə kele səm. Ama weesuyu ŋku ku tən təy Iso ná haa faalaa ke mpa na Taca Yesu Kilisiti pa kpentaa tə.

7

Mpi alv na i paalv pa təm hólóyí tə

¹ Ma taapalaa, ntəh í nyəmə Moisi kusəsutu ke teu yaa. Təu, tə mayamaya tə təm ke maa keesi-meyə pəne. Yulu weesuyu tu tike niŋ ke kusəsutu nti tə pələyi. ² I nyəna alv, i paalv í wəna i weesuyu, kusəsutu nti tu haa-i mpa si í kuli. Ama i paalv inu i səpa, tə ha-i mpa ké, í saaku i saa. ³ I kula kukulu na í saa, paa yaa-i wasaŋkali. Ama səm í kela i paalv, kusəsutu ta tasa i niŋ pəlyu tətə, tə ha-i mpa ké. Pəle tə, ye i saa kufalv i ta ke wasaŋkali. ⁴ Ma taapalaa me, mpyó na-me tətə. Ye kusəsutu təm taa, í pəsa sətəa ké. Pə taya pulv tə, mə na Kilisiti í kpenta tənuyu, na pənente í pəsa kufalv wei i fema sətəa taa tə i nyóma, na pə we si tó la Iso ké təma nna a nəyəsənaa tə. ⁵ Pə taya pulv tə, waatu wei tu we tá kupantu taa tə, kusəsutu kpaasaya tá nantu təna taa konyuləh isayan apalətu, na pə səsəyi-təy səm təma lapu taa. ⁶ Ama

pənente tə lu kəsəsutv yomle taa na səm lapəna na té lu mpi pu kpa-təyv yomle ke mpv tə pə taa təkpataa. Pə təo ké tu təh isəna kayana pə layasaa tə, na té lá Isə təmle ke Isə Feesuyv ton taa. Pə taa wεε isv tə təhaya takəlası taa kəsəsutv na té lakı tə.

Isə kəsəsutv na isayav pə təm

⁷ Uε isənaya pə wεε ilε? Kəsəsutv ké isayam yaa? Aai pə taya mpv se, paa pəcə. Kəsəsutv yelina na má nyı isayav təm. Kvpam ye kəsəsutv í taa tə sı n kaa nyulı, ma taa nyı kənyuləyv təm. ⁸ Kvhheelitu ntı tə yelina na isayav hiki mpaav na té kv kənyuləh ını ı tənaya ma taa. Pə taya pulv, ye pə taa ké kəsəsutv təo, isayav taa hiki tə ti. ⁹ Ma kın ilε, kəsəsutv taa kənta tə, ma wεna ma ti. Ama kvhheelitu ntı tə kəma, ilena isayav ntı té nyəkı na té kvlı. ¹⁰ Ulena má məlı sətv. Pu wεε sı kvhheelitu ntı té waası. Ama ma kın ilε tə məla maya kvv kέ. ¹¹ Pə taya pulv təo, isayav hika mpaav na té puyusı-m na kvhheelitu ntı, na té kv-m na kvhheelitu ntı.

¹² Isə kəsəsutv wε tənəh, na kvhheelitu ná wε tənəh tətə na té sıyısaa na té tewa. ¹³ Teu nyəm mpi pə mələna nté na pə kəna maya səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Isayav lapəna kəkəlv ını. Tənaya tə kulina tə ti waalı sı ntəyəle ntı. Tə kraya mpi pə wε teu təyv na té kvna-m. Tənaya kəsəsutv yelaa na isayav təm la səvəntv na pə tεε caasa.

Yəlaa pu isayav taa

¹⁴ Tə nyəmá mpv sı Isə kəsəsutv təkvyv wε lotu taa təm ké. Ama maya yulv ke yulv ké na ıcantv təlv, na pə pεeta-m na isayav na má pəsı tə yom. ¹⁵ Ma ta cəkəna mpi ma lakı tə. Pə taya pulv təo, maa lakı mpi ma səla lapv tə. Ama mpi ma kısaa tə mpəyi ma lakı.

¹⁶ Ma ta sɔɔli mpi na má laki-wi tɔɔɔ ma nyəmnaa si Isɔ kɔsəsutu we teu. ¹⁷ Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayatu nti tə we ma taa tɔ tɔle tə lakəna. ¹⁸ Ma nyəmá teu si kɔpantu natəli tə fei ma kin, ma pilimile tənə tə təm ke ma tɔɔ. Kɔpam paa ma luyv we teu si má la kɔpantu, maa pəsəyi tə lapv. ¹⁹ Maa laki kɔpantu nti ma sɔɔlaa tɔ. Ama isayatu nti ma kisaa tɔ ntəyi ma mɔlaa na má laki. ²⁰ Ma laki nti maa caa tɔ, pə taya má nəkəna. Ama isayatu nti tə kanta ma taa tɔ nti tə tənna mpv.

²¹ Ma cəkəna yaasi inə si ye ma caaki kɔpantu lapv isayatu tɛna nɔɔ. ²² Hatuu ma lotu taa ma sɔɔla Isɔ kɔsəsutu mɛɛ. ²³ Ama ma mayana yaasi nəɔɔlvv ma tənɔɔv taa, na tam i pekələyi na í yoonə yaasi wei i tɔɔ ma layatu nyəmá tɔ, na í la-m isayatu tiipile nte tə kanta ma taa tɔ tə saləka tv. ²⁴ Ama ma təm we kɔnyəɔ yoo, tənɔɔv kɔnə kv tɔɔna-m kɔɔv ké. A yakim? ²⁵ Ama Taca Yesu Kilisiti tɔɔ Isɔ fɔɔ.

Mpv tɔ, hatuu ma hɔwɛɛ taa Isɔ kɔsəsutu ke ma tɔɔɔyi. Pə kaasa ma yulɔtv pilimile tənə tɔ, isayatu yaasi ke tɔle tə tɔɔɔyi.

8

Mpa pa tɔɔɔyi Isɔ Feesuyv Naɔɔtv tɔ pa tɔntɛ

¹ Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kɔpntaa tɔ pa kaa tasa pa təm ke kɔɔv. ² Pə taya pulv tɔɔ, Isɔ Feesuyv laki isəna na í haa weesuyv ke mpa na Yesu Kilisiti pa kɔpntaa tɔ, mɔpɔyɔ pə lapa na pə ləsi-m isayatu na səm pə yaasi un i taa. ³ Isɔ lapa mpi Moisi kɔsəsutu taa pəsi na tɔ la yulɔwɛɛtv tɔɔ tɔ. I hɔla yəlaa tasəkəle ke timpv pa laki isayatu ke tam tɔ, mpi tɔ i tila i mayamaya i pu. Na wɛɛtv nti tə nəɔəsəna yəlaa

asayaa nyäntu tãɔ ɪ kãmnaa si í husi isayatu. ⁴ Iso lapa mpúyú si nti kusəsutu caalayaa-tu si té la tã, tã la pã tãnya teitei. Pã tãya pulv, kayana tã yela tá wëetu kupãntu tãnyv na té tãnyv Iso Feesuyu. ⁵ Mpa pa tãna tãnte ke yulv wëetu kupãntu taa tã tã tike tã tãm ke pa nyãmá. Na mpa pa tãnyv Iso Feesuyu tã kule kv nyäntu tike ke pa laki. ⁶ Ye n tãnyv yulwëetu kupãntu ke tam, n téesãɔna sãm ké. Ama ye Iso Feesuyu nyäntu ke n laki tam, n hikiyi weesuyu na lanhele ké. ⁷ Mpa pa seesa isãle na yulwëetu kupãntu tãnyv tã, pa ké Iso kolontunaa ké. Paa tãnyv Iso kusəsutu, paa tu pãsav-ti tã se. ⁸ Mpa pa tãna pa yulwëetu kupãntu tãnyv tã, paa pu la isãna, pa kaa te Iso.

⁹ Ama me ile mã fei yulwëetu kupãntu taa tãtã. Iso Feesuyu nyäntu taa ké í wëe. Pã tãya pulv tã, Iso Feesuyu cãya mã taa tã se. Wei ɪ taa Kilisiti Feesuyu fei tã ɪ ta ke ɪ nyã. ¹⁰ Ye Kilisiti wë mã kin paa na mã isayatu ka kv mã tãnyv tã, Iso Feesuyu wë mã taa na toma. Mpi tã pã pãsa-meyë kupama ke Iso isentaa ké. ¹¹ Ye Iso Feesuyu ŋku kv feesa Yesu ké sãtaa taa tã kv cãya mã taa, wei inɪ ɪ ka feesa Kilisiti ke sãtaa hekv tã, kulvm inɪ ɪ kã ha mã tãnyv kusãpãnyv ineyë toma na ɪ Feesuyu ŋku kv cãya mã taa tã kv ton taa.

¹² Ma taapalaa, pã tã ké pã nyãka-tv, na pã tãya si té tãnyv tá yulwëetu kupãntu na té laki nti tã nyulãv tã. ¹³ Pã tãya pulv, ye í tãnyv mã yulwëetu kupãntu, í kã si. Ama ye í kisa mã yulwëetu kupãntu yaasi si té saali na Iso Feesuyu Nanntv ton, ile í tula-ti. ¹⁴ Pa tãna mpa Iso Feesuyu tiikiyi tã pa ké Iso piya ké. ¹⁵ Pã tãya pulv tã, Iso Feesuyu ŋku pa ha-më tã kv ta ke Feesuyu ŋku kv laki-meyë yomaa na kú tasãv-meyë sãɔntv tãnyv tã. Ama kv ké Iso Feesuyu ŋku kv laki-

meye Iso pəyalaa na ku laki na í yaaki Iso si ma Caa, Paapa tə. ¹⁶Tə ké Iso piya, na Iso Feesuyu mayamaya hóláyi m̀póyó hatuu tá taa. ¹⁷Tə ké í piya, na kúpantu nti Iso təma si í ká ha í yəlaa isu kpancoou tə, tu hiki-ti tətə. Tá na Kilisiti tu kpentəna-təyi hikuɣu. Ye tá na-í tə kpentə wahala hikuɣu tá na-í tu kpentí í teeli taa tətəyə.

Cele teeli

¹⁸ Ye ma kin pə fei isu paa kraɣa tá kaɣana konyəntəyələ na pá keesəna teeli wei cele Iso ká tətə tə. ¹⁹ Kɔnmanmam təna taŋaa tətəyətəye si Iso í ləsi í pəyalaa na pə ná. ²⁰ Pə taɣa pulv tə, taaləm nyəm taa ké pə sɔsa kɔnmanmam mpi, na pə taɣa si pə nəkaa. Iso tona-wəyi mpv. Paa na mpv tə na teelvɣw wɛɛ ké. ²¹ Pə taɣa pulv tə, kuyaku nakuli pu te na Iso kɔnmanmam təna heesi wakəlvɣw yomle na pə te təkpaataa ké teitei isu Iso piya ka te waatu wei paa te kasayampiya pəsɣv tə. ²² Tə nyəmə si haləna saŋa kɔnmanmam təna taŋna məla na pə saləməyi isu əlll saləmɣv tə. ²³ Pə taɣa kɔnmanmam tike mələyənə. Ama na tá mpa tə wɛna Iso Feesuyu isu kancaalaya kucəw ηku Iso lapa-tv tə, tá mələyi tá taa tətə, na tə taŋa kuyanku Iso ká pəsi-tvɣv í piya na í teesi tá tənəŋ ineyə yavv təkpaataa tə. ²⁴ Tə nawa si tə hika tá yavv yaa, ilɛ pə wɛ teelvɣw taa təm na pəcə. Ye mpi yulv naa tə pə təw ké í teələyi, ilɛ pə taɣa teelvɣw nté təna. Awe ká tasa teelvɣw ke mpi í tɛma nav tə? ²⁵ Ye mpi tə ta nata tə pə təw ké tə teələyi ilɛ tə caɣana suulu ké na tə taŋa-wi.

²⁶ Pə kaasa Iso Feesuyu ná kəŋ tətə na kú səŋna tá mpa tə ké acamaa tə. Pə taɣa pulv, tə ta nyi isəna tu sələmí na pə té tə. Ama Feesuyu ηku ku

sələməyənanə-tuyv İso, na miituyv mpi yulv kaa pəsi na í keesi nəyɔ taa tɔ. ²⁷ İso wei ı naa lotu taa tɔ ı nyəmá kprakaa ke mpi Feesuyv Nəhɛtv caa ı sələmi tɔ. Pə taya pulv, mpa pa ké İso nyəma tɔ mpeye İso Feesuyv Nəhɛtv sələməyəna teitei isu İso caaki tɔ.

²⁸ Tə nyəmá sı kupantv ke İso laki pə təna pə taa ké mpa pa sɔla-ı na pá ké mpa ı yaawa isu ı nəkuyv wee tɔ. ²⁹ Mpa İso ka ləsa hatuu ləh tɔ, ı laalaa ké na í fayası-we na pa mpa sı pá nəyəsəna ı Pəyaya, na keke ká hiki newaa payale. ³⁰ Mpa İso ka laalaa na í fayası mpv tɔ ı ləsa-weye, na mpa ını ı ləsa mpv tɔyɔ ı lapa na pá pəsi yulvrama ke ı isentaa. Mpa ı lapa na pá pəsi yulvrama ke mpv ını tɔyɔ ı yelaa na pá hiki pa paa nyəm ke ı teeli taa tɔtɔ.

İsəna İso luyv svv-tv pə tu fei tɔ

³¹ Ye mpv suweye tu tasa yɔyɔtuyv tɔtɔ? Ye pə wee sı İso we tá tɔɔ, ıle awe ká lu-tuyv kolonɔ? ³² İ ta kisina ı mayamaya ı Pəyaya tɔɔ. Ama ı ha-ke təkpe ke tá təna tá tɔɔ. Tɔv, ı ta kisi ı Pəyaya hav, kacənfana pə təna mpi pə kaasaa tɔ? ³³ Ye mpv awe ká tu taali ké mpa İso ləsaa tɔ? Pə tv fei, pə taya pulv tɔɔ, İso mayamaya huləna sı pa təm ta sı tiili. ³⁴ Na awe ká mayası pa təm kuyv tɔtɔ? Pə tv fei, pə taya pulv tɔɔ, Yesu Kilisiti tu səpəna, na í tu fem na í we İso kəhəkəh taa na í sələməyəna-tv. ³⁵ ıle pepe ká ləsi Kilisiti sɔlvuyv ke tá tɔɔ? Wahala ká pəsi? Lanpəsəle səsəle na? Yaa konyəh ηku paa tv-tv tɔ? Nyɔyɔsı na? Yaa huləməh? Asola taa weev na? Yaa səm? ³⁶ İso Təm taa pa ηmaawa mpv sı:

Nyá tɔɔ ké tə we səm nəyɔ taa ké ilim na pə təm.
Na pá laki-tv isu heen wei pa tēna əlvkisəm tɔ.

³⁷ Ama pə təna pə taa ké mpv ɬe, tá wəpəna təcaɣacaya ke wei ɪ səla-tv tə ɪ toŋ tə. ³⁸ Ma tɛma ma taa təkpaɬaa sɪ pʊlʊpʊ fɛi mpi pu ləsi ɬə səlʊyʊ ke tá tə tə, paa səm paa weesuyʊ, paa ɪsətaa tillaa, paa ɪsətaa alɣaa nyʊyʊ nyóma yaa pa toma səsəna. Paa saŋa nyəm, paa mpi pu kəo cele tə. ³⁹ Paa tətʊ tə cəne kəkəlɔnaa, paa tətʊ tɛe nyóma. Paa kʊŋmaŋmam mpi pə kaasaa tə pə taa pʊlʊ kai fɛi mpi pu kaɣati səlʊyʊ ŋku ɬə sələna-tʊyʊ Yesu Kilisiti tə tə na kú sekɪ tá kiŋ ke tate ke paa waatʊ wei.

9

ɬə na ɪ yəlaa kʊləsaa pa təm

¹ Tampana ke ma yəɣətəyi, maa looliyi, ma ké Kilisiti pʊlʊ tə pə tə. Ma lanɬe u tə paa pəcə maɣamaya sɪ yaa ma looliyi. Mpi tə ɬə Feesuyʊ Nanŋtv húláɣim mpiyi ma taa təɣə ma təŋəyi. ² Pə taya pʊlʊ tə, ma lanɬe wakəla səsəm na pə cəəsəyi-m tam. ³ Hal pə caya-m ɪsu pu kisaya, ɬə ka kisa-m na pə yasɪ má na Kilisiti, na pə kpaɣa ma tɛtʊnaa na pə məŋna ma lonte. Ma piitim maɣamaya nyóma təm ke ma təŋ. ⁴ Pa ké ɬeyeli nyóma, na ɬə lapa-weɣe ɪ pəyalaa, na ɪ yelaa na pá naaki ɪ teeli. ɪ na-we pa pɛela nəɣə, na í cele-weɣe kʊsəsutʊ. Na í húlí-weɣe ɬə sɛetʊ, na í heeli-weɣe mpi mpi ɪ ká la-we tə. ⁵ Pa ké tá kite caanaa kʊlɔlaa. Ye pʊlʊwɛetʊ təm taa ɬe, Kilisiti ké pa piitim tʊ. ɪnɪ ɪ ŋmakəlɔna pə təna, ɪnɪ ɪ kɛna ɬə wei paa saŋ tam tə. ɬə í yele na pə la mpv.

⁶ Pə taya ɪsu ma yəɣətəyi sɪ mpi ɬə təma sɪ ɪ ká la tə pə cotaa. Pə taya ɬeyeli nyóma təna kɛna ɬeyeli nyóma. ⁷ Pəyele Apələham kʊlɔlaa ta ke Apələham piya maɣamaya. Pə taya pʊlʊ tə, ɬə ka heela-ɪ ké sɪ:

Mpa paa luna Isaaka tapɔyɔ tɛɛ tɔ mpɛ pa tike tɔkɔŋ kɛna nyá piya tɛsiyisiyi. ⁸ Pə nyɔyɔ nté si, pə taya mpa pa mɔlaa na pá lɔlɔ tɔfɔlo kɛ yem tɔ mpɛ pa kɛna Iɔ piya. Ama mpa Iɔ ka tɔma si ɪ ka ha-ɪ na pá lɔlɔ-wɛ tɔ mpɛyɛ pa nyənəyi ɪ kɔlɔlaa tɛsiyisiyi. ⁹ Waatu wei ɪ heelaya-ɪ mpi ɪ ka lapɪ-ɪ tɔ ɪ tɔmɔya si: Ye pə kɔma na pə tala, maa mɔli na Saala ká hiki apalu pəyaya.

¹⁰ Pə taya pə tənayalɛ. Lɛpɛka piya nsi si naalɛ si kaa caa ké. Inəyɔlɛ tá piitim caa sɔsɔ Isaaka. ¹¹ Iɔ lɔsɔyɔyɔ yɔlaa tɔ, pə taya si ɪ nyənəyɔna mpi pa laku tɔ, ama ɪ maɔamɔya ɪ nɔkɔyɔ kin kɛ pə wɛɛ. ¹² Iɔ heela Lɛpɛka na í ta tu lɔlɔta ɪ piya si: Waali nyənka ká tɔyɔna sɔsɔntɔ. Piya nsi si ta nyənta kɔpantɔ na isayatu. Iɔ lapa mpɔ si í hólí si mpi ɪ suwa tɔ, mpəyi ɪ təŋəyi. ¹³ Halɪ pa ŋmaawa ŋpúyú Iɔ Tɔm taa si: Ma luyɔ lapa Yakɔpɔ na má kisi Isav.

¹⁴ Suweyɛlɛ tu yɔyɔtɪ ilɛ, Iɔ u təŋəyi tampana yaa isəna? Aai, pə taya mpɔ se, paa pəcɔ. ¹⁵ Iɔ ka heela Moisi si: Má nɔka wei ɪ pətɔtɔlɛ wiiu ma wii, má nɔka wei ké suulu hólóyú ma hólí-ɪ.

¹⁶ Ye mpɔ ilɛ pə taya yɔlɔ nɔkɔyɔ yaa ɪ lɔpɔ tɔɔ. Ama Iɔ wei ɪ wiiki pətɔtɔlɛ tɔ ɪ kin tike ké tɔkɔŋ. ¹⁷ Pa tɔma Iɔ Tɔm taa si Iɔ tɔma Icipiti wulav sɔsɔ tɔfɔo si: Mpi pə maɔamɔya pə nyɔyɔ tɔɔ ma tu-ŋ kawulaya tɔyɔlɛ si yɔlaa í nana ma toma kɛ nyá kin, na ma hətɛ yaa antulinya təna taa. ¹⁸ Mpɔ tɔ, wei Iɔ nɔkaa tɔ pɔntɔ pətɔtɔlɛ kɛ ɪ wiiki. Ye ɪ nɔka wei ké kanƙantɛ tɔyɔ ɪ tɔ ilé.

Iɔ pááná na ɪ pətɔtɔlɛ pə tɔm

¹⁹ Ntanyɪ mə taa nɔyɔlɔ ná təŋ si: Ye pə wɛ mpɔ ilɛ, pepe tɔɔ ké Iɔ tasəyi si yɔlaa lapa taali? Awe pəsəyi

na í kaɣati-i si í taa la i luyu nyəntv? ²⁰ Yvɔv nyá, awɛ kɛ-ŋ na ń kɛɛsəna Iso? Cɔɣv nyənaya pəsəɣi na ká pəsɔsi ka ŋmalv si pepe tɔɔ kɛ n ŋma-m na má wɛ isəntɔ? ²¹ Tiisi ŋmalv í sɔɔləna cɔɣv kɛ isəna ńrúɣú i laki-kv. I pəsəɣi na í cosi cɔɣv ŋkv, na í sɔɔlaa i ŋmana puluku, na pɛ kaasi na í ŋmana ntoole.

PIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377